

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 384/2017-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudcu Milana Ľalíka a sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Klačanom, TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 231/2016 z 24. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 231/2016 z 24. apríla 2017 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 231/2016 z 24. apríla 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d' a ľ š i e k o n a n i e .

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý u h r a d i ť o b c h o d n e j s p o l o č n o s t i E O S K S I S l o v e n s k o , s . r . o . , t r o v y p r á v n e h o z a s t ť u p e n i a v s u m e 3 1 2 , 3 4 € (s l o v o m t r i s t o d v a n á s ť e u r a t r i d s a ť š t y r i c e n t o v) n a ú č e t a d v o k á t a J U D r . J u r a j a K l a č a n a , T O M Á Š K U Š N Í R , s . r . o . , P a j š t ú n s k a 5 , B r a t i s l a v a , d o d v o c h m e s i a c o v o d p r á v o p l a t n o s t i t o h t o r o z h o d n u t i a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júla 2017 elektronicky a 18. júla 2017 osobne do podateľne doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 231/2016 z 24. apríla 2017 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením najvyšší súd z dôvodu oneskoreného podania odmietol sťažovateľkou podané dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 8 Co 1076/2015-189 z 30. júna 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 8 C 323/2015-148 z 12. augusta 2015 vo veci sťažovateľky ako žalobkyne proti [REDACTED] ako žalovanému o zaplatenie sumy 1 124,19 € s príslušenstvom.

3. Najvyšší súd v napadnutom uznesení svoje závery o oneskorenom podaní dovolania sťažovateľkou odôvodnil s poukazom na vzťahujúcu sa právnu úpravu

obsiahnutú v § 121 ods. 1 až 5 a § 427 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) takto:

„V preskúmvanej veci je z obsahu súdneho spisu zrejmé, že dovolaním napadnuté rozhodnutie, t. j. rozsudok Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2016 sp. zn. 8 Co 1076/2015-189, nadobudol právoplatnosť 22. augusta 2016 (v tento deň bolo rozhodnutie doručené žalobkyni, žalovanému bolo doručené 22. augusta 2016 a právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane žalovaného dňa 19. augusta 2016). Vzhľadom k tomu, že v danom prípade nebolo vydané opravné uznesenie a nepripadá do úvahy použitie ustanovenia § 427 ods. 1 (veta druhá) C. s. p., pripadol koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania počítanej od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na 22. august 2016. Tento deň bol deň pracovného pokoja (nedeľa), došlo teda k posunutiu lehoty podľa § 121 ods. 4 C. s. p. a lehota na podanie dovolania uplynula polnocou dňa 23. augusta 2016. Dovolanie žalobkyne však bolo e-mailom doručené súdu prvej inštancie až dňa 24. augusta 2016 a podané na poštovú prepravu až 25. augusta 2016, teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej jednomesačnej lehoty...

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. a/ C. s. p. odmietol ako oneskorene podané. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.“

4. Sťažovateľka v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie namieta nesprávne závery najvyššieho súdu o oneskorenosti ňou podaného dovolania a uvádza:

„Sťažovateľ podal dňa 24.10.2016 dovolanie, ktorým napádal rozsudok KS v Nitre sp. zn. 8Co/1076/2015 zo dňa 30.06.2016, ktorý mu bol doručený dňa 22.08.2016. Podanie urobil elektronicky - emailom (o čom v prílohe zasiela doklad) a originál podania dal na poštovú prepravu nasledujúci pracovný deň 25.10.2016...

Na základe vyššie uvedeného má sťažovateľ za to, že dovolanie podal riadne a včas, nakoľko koniec dvojmesačnej lehoty bol dňa 22.10.2016. Vzhľadom na to, že koniec lehoty pripadol na sobotu, v zmysle § 121 ods. 4 CSP sa posunul na najbližší pracovný deň, čiže na 24.10.2016. V tento deň sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu poslal e-mailom dovolanie na OS Komárno, ktorého originál zaslal poštou na druhý deň.

Sťažovateľ si dovoľuje poukázať na... odôvodnenie Uznesenia NS SR, ktoré je zmätočné. Jednak z neho nie je zrejmé o koľko dní mal sťažovateľ zmeškať lehotu na podanie dovolania, ani akú lehotu porušovateľ posudzoval, nakoľko najprv uvádzal dvojmesačnú lehotu a následne jednomesačnú lehotu.

Uvedeným postupom súdu došlo k zásahu do práv sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktoré v sebe zahŕňa aj právo na adekvátne odôvodnenie rozhodnutia.“

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, zruší napadnuté uznesenie, vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a prizná sťažovateľke náhradu trov konania.

6. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 384/2017-11 z 31. augusta 2017 prijal sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

7. Najvyšší súd sa na výzvu ústavného súdu k sťažnosti vyjadril listom č. KP 3/2017-61, Cpj 29/2017 z 28. septembra 2017, v ktorom akceptoval dôvodnosť sťažnostných námietok sťažovateľky a potvrdil, že v posudzovanej veci pochybil pri posúdení včasnosti podania dovolania sťažovateľkou.

8. Právny zástupca sťažovateľky zaujal stanovisko k vyjadreniu najvyššieho súdu podaním doručeným ústavnému súdu 26. októbra 2017, v ktorom s poukazom na obsah vyjadrenia najvyššieho súdu nové skutočnosti neuviedol a súhlasil s upustením pojednávania pri rozhodovaní ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky.

9. Ústavný súd v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde so súhlasom účastníkov konania upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na obsah sťažnosti, jej príloh a doručených vyjadrení dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

12. Ústavný súd poznamenáva, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či tieto rozhodnutia, resp. v nich vyslovené závery sú alebo nie sú v súlade s ústavnoprocenými zásadami upravenými v ústave.

13. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré im predchádzali, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne

závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

14. Ústavný súd ďalej pripomína, že z pohľadu ústavnoprávneho treba určiť povahu prípadov, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd. V konaní o ústavnej sťažnosti možno za také považovať prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojvôle možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti.

15. V danej veci došlo k nespornému pochybeniu najvyššieho súdu pri posúdení zachovania lehoty na podanie dovolania sťažovateľkou proti rozsudku krajského súdu, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnostnej argumentácii vymedzila a ktoré uznal aj najvyšší súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti. Ústavný súd zhodne s názorom sťažovateľky i najvyššieho súdu konštatuje, že posledný deň lehoty na podanie dovolania proti rozsudku krajského súdu pripadol na sobotu 22. októbra 2016, a preto došlo k posunutiu lehoty na podanie dovolania na najbližší pracovný deň pondelok 24. októbra 2016, keď bolo dovolanie sťažovateľky doručené prvostupňovému súdu, teda bolo doručené v zákonnej lehote.

16. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd v napadnutom uznesení dospel k neudržateľným (arbitrárnym) právnym záverom, ktoré vzhľadom na ich dôsledky (nemožnosť sťažovateľky domáhať sa meritórneho posúdenia prípustnosti eventuálne aj dôvodnosti ňou včas podaného dovolania) mali za následok zásah

do základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. do práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Ústavou predpokladaným dôsledkom vyhovenia sťažnosti je v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov. Ústavný súd preto zrušil uznesenie najvyššieho súdu z 24. apríla 2017 a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde], v ktorom tento opätovne rozhodne, a v ďalšom konaní bude najvyšší súd viazaný vysloveným právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

18. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 € a hodnota režijného paušálu je 8,84 €.

19. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2017 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v sume 312,34 € vrátane režijného paušálu. Ústavný súd nepriznal úhradu trov za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 (stanovisko k vyjadreniu najvyššieho súdu), pretože toto vyjadrenie neobsahovalo žiadne skutočnosti významné pre rozhodnutie ústavného súdu.

20. Priznanú úhradu trov konania je povinný zaplatiť sťažovateľke najvyšší súd na účet jej právneho zástupcu (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

21. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017